

събере никаква информация. Следователно и тук концепцията за информационното осигуряване, засягащо програмите за социални въздействия, се нуждае от радикална промяна.

Защо в системата на Националната агенция за приходите огромни злоупотреби с ДДС и други данъчни задължения с години остават неразкрити? Сигурно е, че в концепциите за информационното осигуряване за такава информация рядко става дума. Същото се отнася и за сектора на сивата икономика. Тук от всяка промяна в нормативните актове се очакват съответни реакции на заинтересованите/засегнатите. За очакваните реакции предлагашите промени в тези актове трябва да бъдат информирани. Събирането на такава информация едва ли е толкова трудно и със сигурност разходите за целта не са прекалено големи. Иначе вместо положителни ефекти промяната в правната уредба може да доведе до обратни резултати.

С оглед на динамичното и по-эффективно развитие всяка институция се нуждае текущо от информация за появилите се полезни новости в съответната област. Колко от тези институции имат развит информационен сегмент за следене на новостите? Със сигурност не са много.

Примерите могат да продължат още дълго, но и без това проблемът е ясен. Изводът е, че няма статистическа информационна система (не само у нас, но, струва ми се, и в Евростат), която да не се нуждае от критична преоценка и

ревизия на концепциите, върху които е изградена.

Двете страни на мисловния процес при смяна на концепциите

Всяка съзнателно организирана дейност на хората преминава през две степени на мисловния процес. Първата степен може да се нарече **концептуална**, втората - **технологична**. При първата степен търсим отговори на такива важни въпроси като: каква е в конкретния случай ситуацията или проблемът; трябва ли да се предприемат никакви действия и защо; какви алтернативни възможности съществуват за избор на оптимални решения; кое от тях да изберем и в каква посока да действаме. И още много други. Когато се отнася до информационните системи, главният въпрос е: от каква информация се нуждаят реално мениджърите на съответното управленско ниво?

При втората степен - технологичната, се търси отговор на други важни въпроси - за избора на подходите, методите и инструментите, с които ще се решават задачите. В конкретния случай това най-общо засяга информационните технологии.

В литературата се отбележва, че специалистите в различните социални дейности, включително и при производството на статистическа и друга информация, са много по-наясно с процедурите при втората отколкото при първата степен на този мисловен про-